

izhaja — Izvzemli ponedeljek — vsak dan jutraj.
Pravljica Asistenta št. 20, 1. nadstropje. — Dopolni
sihiva. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, roko
izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastna
Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec
Leta 1920. — In celo leto L. 60. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotnik. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov um po 40 stot.,
amirnice, zalivale, poslanice in vabila po 1. —, oglaš denarnih zavodov.
um po 1.2. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa 1.2. — Oglasi,
naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv.
Františka Asiškega št. 20, 1. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57

Štipe Radić za — enotno fronto?

Štipe Radić je vsekako tipična pojava v javnem političnem življenju Hrvatske. Star znanec nam je. Pisec teh vrstic ga pozna osebno že kakor tri desetletja iz nekdaj rednih žurnalističnih kongresov. Govori kakor da bi iz rokava stresal in beseda mu teče kot kak gorski potocih po silnem dežju. Govori vam ure in to v raznih slovanskih jezikih: sedaj hrvatski, sedaj češki, sedaj ruski. Nadarjen človek. Poln je misli, idej, velikih načrtov. Razpravlja v isti sapi najrazličnejše probleme. Zato njegovim govorom ni skladnosti. Ne more se držati predmeta, ki je v razpravi. Zato ne prepušča, marveč utrija in odbija. Med njegovimi govori se je navadno praznila dvorana. To pa še posebnost tudi zato, ker je vedno agresiven, ujedljiv, da prihaja vsak hip do kakšne incidenta, če ima razumnike pred seboj.

V tem je tudi razloga za dejstvo, da se je narinil kmečki stranki za voditelja in da ima toliko pristajev. Priroščega človeka, ki mu nedostaja razsodnosti, pridobivaš kaj lahko, če mu govoriš le to, kar mu ugaja. Kriči proti davkom, proti vojaštvu, kriči kmetu, da ga vse guli, da je objekt najgorskega izkoriščanja, kriči mu, da je vse gnjilo, samo on da je koristen član družbe — govori mu še, da si ti edini, ki moreš in hočeš odpraviti vse to zlo — in uspehi je gotov. To pa posebno pri hrvatskem kmetu — po krivdi razumnosti, ki se je v minulih časih vedno razvnelo malo za velike programe, kričala v svet o »veliki Hrvatski«, jahala visokega državnopravnega vranca, široke aloje pa zanemarjala, da so ostajali brez obrazbe in vsake prave politične vzgoje. Gradila je impozantno streho, na temeli pa je pozabljala.

Tu je imel Radić lahko delo s svojo zgovornostjo in svojim demagoštvom. Hrvatsko seljaštvo je v jatah letelo v njegov tabor. To naj imajo pred očmi tisti, ki se čudijo, kako da more človek s takimi dvomljivimi svojstvi in tako minolostjo imeti toliko ljudi za seboj! Razumnike — če niso špekulanti in pustolovci — seveda odbija. Posebno pa še dejstvo, da je glavno obilježje Radiceve politične individualnosti — nestanovitnost, kakršne bi se soliden politik smajoval. Danes vam je v Zagrebu in Hrvat in izključno le Hrvat in zasramuje Slovanstvo; jutri vam poleti v Prago na kako slavnost, kjer bo spuščal zvezne tirade o Vseslovanstvu. Po zlomu Avstrije je zanikaval državo Jugoslovenov, je ščeval proti Srbom, je odklanjal dinastijo in je bil — republikanec; navduševal je kmete za hrvatsko republiko, ker v tej da jim pridejo nebesa na tej zemlji. Ko so ga pa te dni izpuštili iz teče, je vzkliznil: Živel regent Aleksander! Pohitet je na volišče in oddal svoj glas z vzklikom: Živela republika! In kar ni bil se mi ne čuditi, če bi vzklizal hkratu: Živel regent Aleksander! in živela — republika! In kmetie njezovi bi vseeno prisegli na njegovo besedo. V tej nedostanosti politične vzgoje je razloga za veliko tajno — število Radicevih pristajev — kmetov.

Nepreračunljive so poti njegove politike. Vsak hip se nahaja na kaki novi postaji kake — druge železnice. Tako tudi ravno kar. Radić, republikanec, revolucionar, navduševalec za prevrate, zanikovalec vsake avtoritete, ako ni — njegova, in zanikovalec narodnega uedinjenja v državi Jugoslovenov, je izjavil te dni zagrebškemu doplnniku belgrajske »Politike«:

»Vsaka revolucija je — zlo. In če bi prišlo do revolucije, bi bila gotovo v Belgradu poražena, a v Zagrebu bi se pogubila. Zato smo mi za miren sporazum. Dokaz za to je v dejstvu, da smo se dali voliti v konstituanto. To pa je tudi najboljši dokaz, da nočemo revolucije. In kar je glavno: nasproti vsakemu sovražniku moramo biti edini in zložni na obrambili«.

Isti Radić, čigar nekdanje zveze z Dunajem in Budimpešto so bile notosrične, je dostavil:

»Tako sem mislil tudi tedaj, ko sem odklanjal sporazum s tistimi, ki so na tajnem prirejali maše za Karla.« — Hitro na to pa se je zopet nekoliko premislil, češ: »Mnogi so mislili, da dne 8. decembra proglasimo republiko. Zakaj? Plebiscit dne 26. novembra nam je podelil pravico, da se z absolutno večino (kje jo ima?) izrečemo za republiko. Ta forma obstoji formalno in mi imamo na eni strani kraljestvo Srbijo, na drugi strani pa smo — mi. Sedaj se treba sporazumeti na način, da ne bodo eni porajeni drugimi. Konstituanto smatram kot narodno skupščino, ki naj se manifestira v nji načelo, priporočeno od mednarodnih pogodb, po katerem ima jugoslovanski narod pravico do samoodločbe.« Dalje: »V konstituanti boste zastopani pred vsem dveh držav: Hrvatska in Srbija, ki združeni — z vsemi atributi države — tvorite en sam narod. Delovanju konstituante mora biti le en namen: sporazum — pošten, trajen kompromis! Z ozirom na glasove, da pomislim v Belgrad, moramo imeti ve-

dno pred očmi, da Belgrad ni Budimpešta. Nasproten sem bil, da bi hodili v Budimpešto, ker tam nismo razumeli jezika. V Belgradu pa se razumemo. V tem jeziku se moremo sporazumeti. Da nisem bil tako dolgo v ječi, bi bil šel že poprej v Belgrad, da bi tam govoril s političnimi možmi. Sicer pa prihajajo že v Zagreb na posvetovanje in so tu vedno dobrodošli.«

Štipe Radić se je torej za hip ustavil na novi postaji zakrivljenih poti svoje politike. Ali je to zaključna postaja in ostane li tu stalno? To je veliko vprašanje. Gleda sicer s enim očesom v Belgrad, z drugim pa še vedno v republiko. Glavno je, vendar, da se izjavlja za sporazum in zložno obrambo, da priznava Belgrad, priznava, da Hrvatje in Srbi tvorijo en narod! Če bi vedeli, da je to zadnja in definitivna politična izpoved njegova: v Jugoslaviji bi jo mogli pozdraviti z zadoščanjem in pozabiti na vse, kar je bilo ter mu nuditi bratsko roko.

Pri nekaterih vzbuja bojazen dejstvo, da prihaja Radić v tako močno skupino v parlament. Morda pa je dobro tako. Doselej so vedno poslušali le njega na strankinih sestankih — politika, ki vse negira. Sedaj pa bode spoznavali tudi druge ljudi in poslušali tudi druga razlaganja. Pridejo sledenji v resnično — politično šolo. Vrh tega določa volilni zakon, da mora biti četrtina zastopnikov kvalificirana — ljudi s akademsko izobrazbo. Ti si bodo menda ustvarjali tudi svoja mnenja in eventuelno tudi neodvisno od Radića. Slednjič pa je znana stvar, da uganee, dokler stranka ni močnejša in je ne obremenja odgovornost, se lahko zadovoljuje s komodno politiko negacije, razgrajanja, napadanja na vse strani. Čim pa je stranka postala vpliven činitelj, jo obremenja soodgovornost in mora preiti iz negacije k pozitivnemu delu. Ne zadošča, da le kriči, kuje in napada, ampak mora tudi ustvarjati. To pa ni več tako komodno, in zahteva treznosti in premišljenosti. Sicer je stranka v nevarnosti, da bi jo solidni elementi jeli zapuščati.

Nekoliko zgodovine

A. Leto 1908.
Epo najbolj kritičnih let pred svetovno vojno je bilo leto 1908. Na Balkanu je vrel in tlelo na vseh voglih. Mladoturški pokret je ovzel skoro vse mohamedansko prebivalstvo. Grki so začeli misliti na Tracijo in Epir. Srbi pa na osvoboditev svojih bratov v Bosni. Volivodini in v Macedoniji. Vojna je bila po pričakovanju vseh politikov neizogibna.

Takrat je Avstrija napravila odločilen korak. Avstrija je proglasila aneksijo Bosne in Hercegovine. S tem je hotela ubiti dve muhi na en mah: preprečiti je hotela razširjenje mohamedanske ideje na Bosno in enkrat za vselej uničiti srbsko tezo o ujedinenju vsega srbskega plemena v eno državo.

Srbi so bili takrat v jako težkem položaju. Na svoji strani so imeli sicer takrat silno mogočno pokroviteljico — balkanskih Slovanov in pravoslavcev Rusijo. Proti njim pa je ostala Avstrija in takrat prva sila v Srednji Evropi: Nemčija kot »vitez v bliščeti vojni opremi«.

Srbsko vnanjo politiko je vodil takrat eden najgenijalnejših srbskih diplomata Milovanović. Ob strani mu je stal stari diplomatski prepedenec Pašić. Toda niti zvitost Pašićeva niti genijalnost Milovanovića, niti zaščita mogočnega Rusije niso mogle preprečiti podpisa »nega akta, s katerim se Srbija odreka »za večne čase« Bosni in Hercegovini.

Ali je bil Pašić tedaj »izdajalec srbstva«? Ali je bil to Milovanović? A niti en glas se ni vzdignil proti temu dvema državnikoma, ker je zadnji seljak v Srednji Evropi, da tako pač mora biti in nič drugače. Udali so se sil razmer, državniški so dali svoje podpise, narod pa je pretrpel ta udarec sicer s škrtaločimi zobmi in s stisneno pestjo a mirno in dostojanstveno da ohrani vsa mali del Srbstva svobodnega, kot zibelko za bodoči pokret. Nobenega zabavljanja ni bilo, nobenega kričanja, nobenega obdolževanja, pač pa mir in — zaupanje!

B. Leto 1920.
Leta 1920. so šli delegati kraljevine SHS. v Rapallo, da podpisajo sporazum s kraljevino Italijo, čegar osnova je v glavnem londonski pakt z nekimi izpremembami.

Kar je bila l. 1908. za Srbe Bosna in Hercegovina, to je l. 1920. za kraljevino SHS zasedeno ozemlje.

Političen položaj je tak: Država je razdrapana na znotraj in na zunan brez prijateljev, ki bi imeli svobodne roke. Rusije ni, Italija ima v rokah pogodbo, kjer stoji podpis francoskih in angleških državnikov. Amerikanci pravijo, da se za evropske čenče ne brigajo več. V Črni gori je položaj nejasen, v Albaniji tudi. V Macedoniji se odvijajo stari boji. Na Ogrskem in v Avstriji dviga legitimistična reakcija svojo glavo.

V takem stanju se nahaja kraljevina SHS, ko podpisajo njeni zastopniki sporazum z Italijo. Prav kakor leta 1908. Srbi.

Toda mirnega dostojanstva, katero je dižilo Srbe l. 1908. v njihovem trpljenju, v kraljevini Srbov Hrvatov in Slovencev ni! Slovenci so žrtvovali mnogo in bolje je huda. Toda kaj boljše: Ali ohraniti vsaj en del kot zibelko svobode, ali pa izgubiti vse?

Kaj je bolje? Ali je torej dostojno da vpljemo o izdajstvu o prodajanju itd. ko vendar vsak pameten človek lahko vidi ako le hoče, da so mednarodni položaji včasih silnejši kakor vse dobro volje vseh državnikov skupaj?

Zgodovina l. 1908. je žalostna, a lepa in ponosna, ker je našla moč. O zgodovini l. 1920. tega še ne bi trdil. Naše meščanske stranke še nikdar niso igrale tako klavirne uloge kot jo igrajo danes! Namesto da bi šli »zastopniki naroda« med narod in temu neukemu in nepoučenemu narodu razjasniti položaj in ga poučili, kako stvari stoji in v čem je srca nekaj vere in zaupanja v samega sebe, pa lepo nadaljujejo svojo staro plemensko in versko gonjo in se lovo za glasove s nespametnim kričanjem. Težki časi so to.

Is »Naprejak«.

Je eno torpedolovsko prebivalstvo h D'Annunziju

PULA, 9. Torpedolovsko Espero, ki je odplula smoti na kriziranje po gornjem Jadranu, se ni povrnila v pristanišče. Omenjena vojna ladja je odpovedala pokorščino admiralu Simonettiju ter odplula proti Roki, da se pridruži D'Annunzijevi floti.

Ker je »Espero« je tretja flotna edinica, ki je pobegnila z blokadne fronte, so postali mornariški krogi precej ozlovoljeni in so sploh v skrbeh radi bodočnosti gornjejadranske italijanske eskadre.

IZ ČEHOSLAVIJE

Čehoslovenska vlada je parlamentarna?

PRAGA, 9. Nemški nacionalistični list »Bohemia« izjavlja, da je razprava začasnega proračuna v zbornici zadosti dokazala, da čehoslovenska uradniška vlada ni pravzaprav nikak uradniška vlada, temveč parlamentarna vlada, ki si je zagotovila večino državne skupščine. To dejstvo se je dokazalo s tem, da je bil odoben proračun proti nemškim glasovom z vsemi čehoslovenskimi glasovi, razen komunistov.

Sedež vnanjih tvrdk v Čehosloviji bo Praga?

PRAGA, 9. Občinski svet mesta Prage je sklenil, da bo zahteval od finančnega ministrstva, naj potrdi nostrifikacijo vnanjih tvrdk samo tedaj, ako se njihovi sedeži nahajajo v Pragi.

Trgovinski dogovor med Čehoslovijo in Južno Rusijo

PRAGA, 9. Čehoslovenski konzul v Kostovu ob Donu, Hromadko, ki se je povrnil pred nekoliko dnevi iz boljševiskega jetništva, potrjuje sedaj v listu »Národní Listy« podpis trgovinskega dogovora z zadrugami Južne Rusije, na podlagi katerega bi se jim nabavili češki industrijski izdelki in posebno zamljedelski stroji za 400 milijonov čehoslovenskih kron v zameno za surovine.

Iz stare in nove Rusije

Romunska slej ko prej strogo nevtralna

LONDON, 9. »Times« potrjuje, da je brzokril Take Juncescu ruskim moskovskim oblastvom formalno opovržno Čičerinove izjave, glasom katere naj bi bila Romunska pomagala Vranglu pri njegovih operacijah na južnem Ruskem in dovolila ukrajinskim četam, da se začejejo v Besarabijo. Take Juncescu dostavlja, da bo varovala Romunska slej ko prej najstrožje nevtralnost. Ako prekorači ukrajinske čete mejo, se bodo razorožile in internirale.

Nejasen sklep rških socijalnih demokratov

RIGA, 9. Rška socijaldemokratska stranka je sklenila izstopiti iz druge internacionale in ne pristopiti k tretji.

Grške preglednice

Konstantina se verjamejo

LONDON, 9. Agencija Reuter pravi, da se grška vlada pripravlja odpustiti zaveznikom izjavo v odgovor na opozoritev, katero so ji dali zavezniki. Ta izjava ima namen opravičiti politiko kralja Konstantina med vojno in dati angleški vladi možnost, da odgovori točko za točko na grške trditve, katerim se priložijo važne listine. Med tem se smatrajo izjave, ki jih je dal Konstantin tisku, v mnogih slučajih za zavijanje dejstev. Boje knjige zastopujejo, da se dokaže, da take izjave nasprotujejo resnici.

Zavezniki in Nemčija

Zedinjene države so tudi nastopile proti govorom nemških ministrov

PARIZ, 8. Agencija Havas poroča iz Berlina: Pridružujoč se koraku, ki so ga napravile Francija, Anglija in Belgija, se je podal poslanik Zedinjenih držav v ministrstvo zunanjih zadev in je očital govore, ki so jih imeli v zadnjem času državni ministri v porenških pokrajinah, nastajajoč posebno na nevarnost, ki jo vsebujejo takšni govori za

vzdrževanje miru in reda v zasedenih deželah in na posledice, ki bi jih lahko imeli z mednarodnega stališča.

Nemški odgovor na zavezniki ukor
BEROLIN, 9. Neka uradna izjava naznanja, da je državni kabinet včeraj dočel izraz svojega odgovora na noto zastopnikov Anglije, Francije in Belgije glede nedavnega potovanja nekaterih nemških ministrov v porenške pokrajine. Na svoji današnji seji se je pečal kabinet s predstoječo bruseljsko konferenco.

Priprave za sestanek večakov v Bruslju

BEROLIN, 9. Neka uradna izjava pravi, da je pri razpravi o pogojih pristostovanja nemških večakov pri bruseljski konferenci državni kabinet izrazil pripravljenost, da se morajo ti razgovori smatrati za pripravljalne za konferenco, ki se bo morala vršiti v Ženevi med pooblaščenici raznih vlad.

Nemčija pojde v Bruselj

BEROLIN, 6. Neka uradna nota pravi: Nemška mirovna delegacija v Parizu je dobila nalog, naj izroči francoski vladi noto, v kateri se ji naznanja, da je nemška vlada sprejela povabilo na bruseljsko konferenco večakov za pravičljivo proučevanje vprašanja povražiti, ki jih je Nemčija dolžna na podlagi versailleske pogodbe. Na tej konferenci jo bosta zastopala državni tajnik Berghahn in industrijalec Karl Friedrich von Siemens. Sprejemajo povabilo je imela nemška vlada pred očmi predpostavko, da se na tej konferenci ne izpremeni načrt, ki je bil sklenjen na zadnjem sestanku v Spa, glasom katerega se bodo morali pretresati tudi nemški predlogi o povražitvi. Nemški delegati ne bodo mogli biti v Bruslju pred 16. decembrom.

Turško vprašanje

PARIZ, 8. Neka vest agencije Havas pravi: Na sestanku komisije za finance in zunanje zadeve je izjavil ministrski predsednik, govoreč o položaju na Grškem in londonski konferenci, da se je lahko zadovoljno z dosežki londonske konference, s katere se je ententa vrnila pokrepljena. Dostavil je, da je bil, ako ne gotov, vendar uverjen, da pride v kratkem do sporazuma z Anglijo glede Turčije.

Grof Sforza je z londonskimi uspehi jako zadovoljen

LONDON, 9. Poročevalec »Morning Post« v Parizu se je svidel z grofom Sforzo, kateri se je izjavil, da je od londonske konference čez mero zadoščen. Grof Sforza je rekel, da smatra vzpostavitev trgovinskih odnosov z Rusijo za neobhodno potrebno. En boljši rezultat londonske konference, je dostavil Sforza, je bilo zblizanje angleških, francoskih in italijanskih vidikov in dejstva, da se je na tem, da se glede vzhoda nekaj ukrene.

Zakaj se je Francija ugnezdila na vzhodu

PARIZ, 9. »Petit Parisien« objavlja nekoliko podrobnosti o izjavah, ki sta jih podala včeraj Leygues in general Gourand v senatorski komisiji za zunanje zadeve. Mi smo šli v Sirijo — je rekel Leygues — ne samo zato, ker smo morali ohraniti dolgoletno tradicijo in podpirati množestevne ustanove, temveč tudi radi enega višjega razloga. Francija je sredozemska država in ko bi odreklo njeno nadzorovanje Sredozemskega morja, bi bila njena veljava teško zadeta. Vse vlade brez izjeme so mislile tako. Če pa bi bila Francija omejena na zapadno kotlino Sredozemskega morja, bi bila dokaj skržena. V Siriji si moramo ustanoviti podlago našega nastopanja na vzhodu. Vsled tega zahteva vlada sirijski pas in Aleksandreto, ki bo v tridesetih letih najbrže največje pristanišče Sredozemskega morja. Kar se tiče Cilicije, smo šli vanjo iz sledenjih vzrokov: 1. ker smo dobili nalog zaščite tamkajšnjih manjšin, 2. ker so batalijoni, ki so tam obenem tudi zaščita Sirije. Treba je, da se veličastni uspehi, ki jih je dosegel general Gourand v enem letu, ne spravljajo več v nevarnost. Toda bomo li ostali v Ciliciji? Ne. Vlada goji zelo živo željo olajšati teželi ntično breme. V to svrhu pa je treba utlačiti kemalistovsko gibanje in radi tega je treba ne revidirati temveč izpremeniti seveske pogodbe s tem, da se napravi mir, ki bi ne žalil muslimanske občutljivosti. Treba je n. pr. povrniti Smirno pod pogojem, da se zaščiti manjšine. Leygues je globoko prepričan, da bo v kratkem dosežen sporazum z namenom, da se da Turčiji časten mir. In potem izpremembe seveske pogodbe se bo prišlo — po Leyguesovem prepričanju — do sporazuma z Anglijo glede Turčije.

Ustoličenje novega pariškega nadškofa

PARIZ, 8. Vršilo se je svečano ustoličenje novega pariškega nadškofa. Ob navzočnosti velikanske množice vernikov je stopil kardinal v Notre Dame, kjer je sprejel udanostne izjave duhovščine. Po ritualnem obredu je blagoslovil prekoral cerkev. Pri svečanosti so bili navzoči tudi zastopniki Milleranda in Leyguesa in italijanski poslaniki.

Spomenik živim pokopanim francoskim vojakom

PARIZ, 8. Danes predpoldne je predsednik republike Millerand v spremstvu poslanika Zedinjenih držav in dodeljenega poslaniškega osebja, maršalov Joffre in Focha pred ganjeno zbrano množico odkril pri Douaumontu v bližini Verduna spomenik, kateri se dviga nad jarkom, imenovanem »jarek bajonetov«, kjer so bili francoski vojaki živi pokopani in njihovi bajoneti še gledajo iz tal. Spomenik je dar Amerikanca Sand, kateri se je bil pri letanju ponesrečil, in čigar družina je prisostvovala pri slavnosti. Millerand je držal govor, v katerem je rekel, da je ta jarek sinteza bitke same, in je kazal na junaštvo in požrtvovalnost poilusjev (franc. vojakov), kateri so bili dani čas zavezniškim, da se pripravijo na vojno, in je izrazil polno priznanje francoske vlade in francoskega naroda darovalatelju spomenika. Nato je predsednik rekel: Sedaj preostaja samo, da se sadovi zmage utrdijo in razvijajo. Francija je z vsa svojo dušo za mir. Govoriti o njenem imperijalizmu se pravi špekulirati na nevednost enih in na slabost vero drugih. Vsled vojne izkravnela Francija, katera nosi najtežje breme, no zahteva drugega nego pravična povražila, katera so ji bila obljubljena od zaveznikov in sovražnikov, in ve, da ji prijateljstvo Zedinjenih držav vprico grobov živopokopanih francoskih vojakov ne bo prenehalo, da jih tudi dobi. Spominimo se svete obveze Lafayetteove in Washingtonove: Zveza Francije in Zedinjenih držav ne odstopi nikoli od stvari svobode in civilizacije.

Z občnemu zboru Zveze Narodov

Za zboljšanje gospodarskega in zdravstvenega stanja

ZENEVA, 8. Občni zbor je slišal včeraj predpoldne poročilo, ki ga je podal Handaw v imenu druge komisije, ki so ji v skrbi stvari, ki se nanašajo na člane Zveznega pravilnika, pod katere podpada skrb za nadzorovanje pogojev svetovnega gospodarskega, finančnega in zdravstvenega življenja od svetovne vojne naprej. Komisija predlaga naj se poveri proučevanje teh vprašanj trem tehničnim organizmom, 1. gospodarsko finančnemu organizmu, 2. organizmu za občila in promet in 3. zdravstvenemu organizmu. Prva gospodarsko finančna konferenca se bo vršila l. 1921. Konferenca o svobodi občil in prometa bo čimprej v Barceloni. Razprava o Handawovem poročilu se prične. Rowell, kanadski zastopnik, kritizira stvarjanje predloženih organizmov ter jih označa za ogromno strojeve, ki bo zelo mnogo koštalo. Prosi, naj se ne ovira hoja Zvezne Narodov v hipu, ko stopa na pot praktičnih odločitev. Avstralianec Millen se je pridružil izjavjanjem Kanadca Rowella. Predsednik komisije Ador je apeliral na duh solidarnosti daljnih poslancev ter je rekel, da odgovarjajo predlagani organizmi nujni potrebi čelga sveta. Rowell priporoča spravo in predlaga, naj se ti organizmi postavijo na preizkušnjo.

V Ženevi so postali trudni

ZENEVA, 9. Na občnem zboru Zvezne Narodov se opaža zelo živa želja za ključiti delo v čim krajšem času. Tolmačeč splošno čustvo, je izjavil njen predsednik danes predpoldne, da se ukrenejo v par dnevih odločne mere v svrhu da se pride naglo do konca. Občni zbor bo pozvan, naj ima dve seji na dan. Skupščina se je povrnila k razpravi poročila Hannotana o obrazovanju stalnega tehničnega urada pri Zvezi. Ne misli se več na stvarjanje gospodarsko finančnega organizma in v resoluciji se govori samo o posvetovalni komisiji za organizacijo občil in dela.

Baltiške države upajo, da bodo sprejete v Zvezo Narodov

RIGA, 9. Lotvinski listi so prejeli iz Ženeve vest, da bodo teškoče čisto juridične naravi glede Lotvinske, Litve in Estonije premagane, tako da bodo mogli biti sprejeti v Zvezo Narodov pod gotovimi pogoji. Lotvinsko javno mnenje je zadovoljno z dejstvom, da je priznala komisija poseben položaj baltičskih držav, ki imajo prave utaje in stalne vlade.

Zedinjene države in Zveza Narodov

WASHINGTON, 9. Wilson je naznanil svetu Zveze Narodov, kateri ga je bil naprosil naj pošlje delegate v svrhu, da se udeležijo razprave, tičeče se razorožitve, da ne bo poslal niti posvetovalnih delegatov, in je čbvestil Svet, da ne pripozna Zvezi pravice imenovati koralsijo, naj bi tlo tudi samo v svrhu dejanske udeležitve, ker Zedinjene države niso član Zveze Narodov. Wilson dostavlja, da so Zedinjene države vzlic temu vsekakor jako naklonjene vsakemu načrtu, ki stremi za splošno razorožitvijo.

Koliko je stala zadnja vojna Zedinjene države

WASHINGTON, 6. Zakladni tajnik poroča, da je stala zadnja vojna Zedinjene države okroglo 24 milijard in 10 milijonov. V teh številkah so započedne samo svote, katere so izhajale iz državnega zaklada, ne pa izdatki, ki so

diso karavno nanabali na vojne operacije.

Petindvajset milijonov dolarjev za Armenijo

WASHINGTON, 8. Državni urad, ki proučuje za nekaj časa armensko vprašanje, je mnenja, da je potrebno Armeniji posojiti 25 milijonov dolarjev.

Kabelj med Italijo in Severno Ameriko
WASHINGTON, 8. Konferenca o mednarodnih običajih je sprejela resolucijo, v kateri priporoča, naj se položi izravni kabelj med Italijo in Severno Ameriko.

50 osumnjenih oseb aretiranih

LONDON, 8. Glasom lista "Globe" je danes popoldne policija v južnem delu Londona najprej obkrožila skupino hiš in je potem aretirala pedesetorico oseb, katere so glasom lista na sumu, da stoje v stiku s fenijanskim gibanjem.

Avstriji si ne morejo dati predsednika

DUNAJ, 8. Obe zbornici ste imeli danes predpoldne skupno sejo v svrhu izvolitve predsednika republike. Vsaka od treh strank je glasovala za svojega kandidata in, dasi se je glasovalo trikrat, ni dobil noben kandidat večine. Seja je bila odložena, da se omogoči strankam sporazum.

Domače vesti

Visek mrzije. Poročajo nam, da je povodom napada na Miklavžev prireditev v Tartinijevi dvorani mnogega ponedeljka, ko so "bojovniki" za nastopili prihiteli neki moraristični častnik obvestiti skupino, ki je stala na stopnicah, da je pomota, ker prireditev da je češko-slovenska, naj torej odneha. Tako torej prav in v dolžnost je vsakemu kraju s civiliziranimi ljudmi, da je gostoljubljen in da spoštuje pripadnike drugih držav. Ali je motivacija za retrado govori nam pregrešno besedo: da napram nam ne bo usmiljenja, ne bo tolerance. To je viski! Napram pripadnikom drugih držav bojevo biti tolerantni v bojem imenu, ne pa napram pripadnikom iste njihove države! Nadaljevali bojevo gonjo do kraja — do iztrebljenja, kakor računajo. Morda pa se vendar zmotijo v svojih računih. Tudi za našujajo nasilja prihaja slednjič tisti psihološki moment, ko začneja padati. Izleti se, če je naperjeno proti naravi. In mi smo tu narava; koren nam je globoko v tleh zasajen od stotletij bivanja na tem ozemlju. Mrzili so nas Turki, mrzili Nemci, mrzili Madžari, vendar smo postavili svojemu življenju podlago, ki je neizločljivo močnejša, nego kaka — Miklavževa prireditev.

Dr. Serjun, zdravnik v Tolminu, ki je tako usodno in smrtnevarno ponorel pri Stöger-Steinovem mostu v Baški dolini, je že ostavil bolnišnično usmiljenih bratov v Gorici. Te vesti se gotovo razveselje iz arca številni prijatelji, znanici in klijenti gospoda doktorja po vsej deželi, posebno tudi oni v našem mestu. Pred par dnevi je dospel v Trst z gospo soprogom. In kar je posebno razveseljivo: vrnjen vsemu, kar je pretrpel, je ostel prejel milo družabnih, vedno miliga in vedrega lica in živahno odgovornosti. Niti tiska nesreča ga ni potrla, ne telesno, ne duševno. Gospod doktor ostane v Trstu nekoliko dni za nadaljnje zdravljenje.

Kedaj? Prejeli smo: Našim lastnikom comečanom je gotovo že v spominu, kako hudo je, ko človek ne more čitati listov, izveniš domaće. Med vojno se je le redko videlo kak list iz kraljevine in se je za kak "Corriere della Sera" plačevalo naravnost velike svote. Sedaj je njim, našim comečanom, vrtetoženo. Oni amajo čitati vse, kar se jim poljubljaja. Celo jugoslovenske liste štajo oči, med tem, če jih mi ne moremo dobiti pod nikakim pogojem! Uvazujot, da so se — vsaj tudi se tako — razmere med Italijo in Jugoslavijo uredile, je želeli, da se tudi jugoslovenske novice puščajo preko meje in se nam omogoči, da bomo doznajali, kaj se godi med našimi krvniki in rodnimi brati! — Kedaj pride dan, ko nam ne bo treba čekati novice iz Jugoslavije po "Eri Nuova", "Piccolo" itd.? Upamo, da se čimprej rešimo tega za nas neznoznih odnosov in da nam bo v najkrajšem času možna vsaj duševna zveza z onimi brati, ki so onkraj najnovjših državnih meja?

Cestni upravniki. Pišejo nam: Cesto po videnski polici (Belvedere) do pod gretarskega klancu so popravili. Dolgo je trajalo delo, a sedaj je le izvršeno. Vse bi bilo prav, ko bi bil še pločnik v redu in bi se ljudje mogli gibanje številnim avtom na pločnik — ki je pa ob vsakem dežju skoraj ves zalit z vodo in blatom! Tudi popravljane ceste v gretarskem klancu bi se morale pospešiti, dokler se ne pripetijo nesreče. Cesta je precej ozka. Zraven tega pa je še ob obeh straneh zasuta z gramozom, da se jo težko izogibati vozovom. Razsvetljava je v gretarskem klancu popolnoma — temna! Od mostov do vrh klancu ni niti ene luči, zato imajo tatovi lahko dele, ko v nočnih urah krajevo tamošnjim revnim trgovcem in branjevkam. Prosimo, naj se vzamejo na znanje te vrstice in naj se ukrene kar je mogoče potrebno.

Gr. Etaraki II.

PODLISTEK

TUJINEC

Danilo Šimunović

Ko je Stanko začel te besede, je vstal in zopet sedel:

— In potem? To, da se zaročiš žnjo, je hotela? — Dal zaročil sem se in od tedaj sem prihajal hader se je mogel, in stara se me je vsikdar razveselila in rekla: "Tu ti je prišel zaročenec, hiti k njemu!"

— Ah, kako da mi ni to prišlo prej na pamet, če vsikoli Stanko nehoti radostno ter jel gledati okolo sebe, kakor da išče nekaj.

— Prišlo je, prišlo, kako da ne bi — ali tedaj aigem imel dovolj denarja, pa tudi dopusta za potovanje? — Bilo teko dobiti, zaročil pa sem se vendar-le... V tem pa so me premestili iz Trojina — a to je tu blizu — celo v Boko, in tako se je vse enadilo, na sredo. In vendar mi je še sedaj žal nanjo, čeprav mi je žena prinesla veliko doto.

— Pa te je ona pozabila in se poročila? — Da, poročila se je s svojim sosedom, ali pozabila me ni hitro. Pripravljali so mi, da je šla tudi k Vilinuomu studencu, ali ni vedela, kaj sem.

— A kakov je ta Vilin studenc in je-li to resnica? — Je. Je gori na planini v Kozji jami neka voda, ki jo imenujejo Vilin studenc, ker se, pravijo, grizkuje v nji neka voda. In dekle, ki jo je fant zapustil, ali ne marga zanjo?

— To vem — ali tako bi storilo vsako in bi moglo premočiti, kogar hoče.

— Veste? No, ne bi vsuka, ker se tu hoče srečati.

Statistični tržaški prebivalstva. Tržaški statistični urad je izdal svoje 41. demografske (ljubljanske) poročila za teden od 21. do 27. novembra 1920. V tem teden se je rodilo 110 otrok, 60 umrlih in 49 ženah, med njimi 92 zakonitih in 21 nezakonitih. V isti dobi je umrlo 74 oseb, 37 moških in 37 žensk. Celokupno prebivalstvo tržaškega mesta je bilo 1. novembra 1920 na 242.214 duš.

Koliko porabi družina petih članov v enem tednu. Mestni statistični urad je sestavil popoln proračun stroškov, ki jih je imela povprečno ena tržaška družina, sestojeca iz dveh odraslih oseb in troje otrok, v enem tednu preteklega meseca novembra. Odnosna tabela vsebuje sledeče podatke: 1.) kruha 10 kg po L 0'88 = L 8'80 (3'44%); 2.) vseh stroškov: riza 2'5 kg po L 2'20 = L 5'50 (2'15%); 3.) testenine 1'6 kg po L 1'90 = L 3'04 (1'19%); 4.) krompirja 3 kg po L 0'80 = L 2'40 (0'94%); 5.) suhega fižola 0'5 kg po L 3'20 = L 1'60 (0'63%); 6.) zelenjave 4 kg po L 1'65 = L 6'60 (2'58%); 7.) svinja 0'5 kg po L 1'50 = L 7'50 (2'93%); 8.) svinjske masla 0'4 kg po L 1'60 = L 6'40 (2'58%); 9.) olja 0'2 l po L 1'50 = L 3'00 (1'19%); 10.) sira 0'5 kg po L 2'80 = L 1'40 (0'54%); 11.) mleka 6 l po L 1'20 = L 7'20 (2'83%); 12.) govejega mesa 2'5 kg po L 9'60 = L 24'00 (9'38%); 13.) jajc 12 kosov po L 0'85 = L 10'20 (3'99%); 14.) slanina 0'3 kg po L 2'80 = L 8'40 (3'28%); 15.) sladkorja 0'8 kg po L 6'75 = L 5'20 (2'03%); 16.) pečene kave 0'15 kg po L 2'30 = L 3'45 (1'35%); 17.) svinjske 0'5 kg po L 3'30 = L 1'65 (0'65%); 18.) vina 7 l po L 4'00 = L 28'00 (10'95%); 19.) skupaj za hrano L 152'34 (59'36%); 20.) kurjave in osvetlitve (sladki prenoči, koka, plin in sveče) L 24'28 (9'49%); 21.) stanovanje L 14'30 (5'59%); 22.) razni izdatki L 28'10 (10'99%); 23.) skupaj vseh stroškov L 253'79 (100%). Primerjalno s prejšnjimi meseci: indeks za mesec julij 1920 = 100, avgust 100'52, september 104'98, oktober 107'09, november 115'32.

Z Opina nam sporočajo: Prihodno nedeljo popoldne ob 4. uri se bo vršila v Kettejevi dvorani nad Mrčem domom veselica pevskega društva "Zvon", pri kateri boje sodelovali "Dramatični odiske" in orkester Godbenega društva. Veselica bo na korist domače Božičnice; zato se predplačila hvalježno uprejemajo. Na obilno udeležbo ujudno vabijo openiki rodoljub.

Senjakovski dramatični krožek Čitalnice priredi v nedeljo 12. t. m. v dvorani Del. kons. društva pri Sv. Jakobu svoj prvi vavletni večer. Na sporedu je dvoje kupletov, enodeljanka "Eno uro doktor" in komičen prizor "Zk opetari Franka". Začetek ob 17. Po sporedu ples do 23. Čisti dobiček je namenjen krožkovim garderobi, zato se anadeja, da se odzove občinstvo polnostrežno. — Obenem se vrši zbranje "Crnase punčke", katere se ni moglo izžrebat na Miklavžev večer radi pozne ure.

Uradne vesti

Odlok o svikanju obresti od vlog na tekoči račun. Agencija Stefani javlja: Z nedavnim odlokom zakladnega ministra so emisijski zavodi pooblašeni do nove naredbe zvišati obresti vlog na obrestu: joč se tekoči račun v sledeči meri: na 2 1/2% pri zasebnih vlogah, do 3% pri vlogah zavodov in jurističnih oseb in na 3 1/2% pri vlogah posojilnic in navadnih hranilnic.

Skladanje robe na kosu zasedenega ozemlja, ki ga dobi Jugoslavija na podlagi rapalske pogodbe. V 6. čl. večeraj objavljenega odloka gen. civ. kom. je govor o kaznih, s katerimi grozi člen 1. zakona od 21. 3. 1915 št. 273. Citirani člen se glasi: "Kdorkoli na kakršensibodi način izvažala robo, katere izvoz je vladna prepovedala, ali je v odnosnih določbah do ločenem roku ne pripelje nazaj v državo, ako je bila odposlana po obobalski morski poti in ako, dasi prvotno namenjena v kako italijansko ali kolonijalno (ital.) luko, zaide v inozemsko državo: kdorkoli samo skuša, da bi jo izvažal ali spravi iz smeri, se kaznuje z znanom od 1 do 5 let ali z globo do petkratne vrednosti robe in nikoli manjšo kot 500 lir.

K imenovanim kaznim lahko doda sodnik začasno prepoved izvrševanja javne obrti; ako je krivec kapetan ali lastnik ladie ali javen posredovalec ali spediter, tedaj ima obsodba vedno za posledico ustavitve izvrševanja poklica za toliko časa, kot je bil naložen zapor. Ako je bil zločin storien vsled nemarnosti ali neprevidnosti lastnika, brodarja, kapetana ali gospodarja ladie ali kategrakoli vodnika, se ti kaznujejo z arestom (detenzione) od 3 mesecev do 1 leta in z globo od 300 do 2000 lir.

Ako vrednost robe ne presega 500 lir, sme sodnik zmanjšati zneske do ene šestine; ako ne presega vrednost 100 lir, se naloži globo od 50 do 300 lir.

V vsakem slučaju so lastnik, brodar, kapetan ali gospodar ladie ali katerikoli vodnik dolžni solidarno plačati globo.

ki se bile naložene onim, kateri so sodelovali zločin ali pripomogli k njemu.

Roba se zapleni.

Družbena vesti

Javna knjižnica senjakobke "Čitalnice". Prosim tem potom vse čitatelje, naj prav gotovo vrnejo knjige, ki jih imajo izposojene, v soboto od 3.-5. ure in v nedeljo od 10. do 11. in pol, da se zamora knjižnica preurediti. — Knjižničar.

Pevski zbor "Glasbene Matice". Danes ob 19. bo pevaka vaje za ženski zbor, ob 19. in pol za moški zbor.

Tržaško kolestarsko društvo "Balkan". Šna danes zvečer odborovo sejo točno ob 19.

Iz tržaškega življenja

Oh, ta presnelli lažni kelodeci! Na Goldonijevem trgu stoji velika elegantna slaščičarna, lastn. Roberta Lopecku. V slaščici so izstavili raznovrstni okusno izdelani zavojčki, napolnjeni s finim, dišečim pecivom. Pred izložbo stoji mož, star kakih 50 let ter si hrepeneče ogleduje izstavljene slaščice. S pogumom odpre vrata slaščičarne ter vstopi. Tam si naroči in poje za nekaj lir peciva in spijske kozarček "Crème marsele". Moža, ki ni imel vnanja v žepu, je jelo skrbeti, s čim bi plačal. Mož si je dal pogum in hotel je kar oditi. Ali za seboj je razlislal glaso gospodarja, ki ga je opozoril, da ni še plačal računa. "O, prosim gospod, kako naj plačam, ko nimam niti vnanja s seboj."

"Tako! Torej počakajte, prosim, za hip tukaj, da poravnava zadevo." — mu veli lastnik. V tem vel pekarstvu vajencu, naj pokliče črnačnike. Orožniki so odprli lažnega moža na kvesturo, kjer se je legitimiral za Cirila Busicha, stanujočega v ulici S. Vito št. 4. Busich si bo gotovo zapomnil, kaj se pravi: "Pili bi ga vsak budič, plačal pa nič!"

Ukraden pisalni stroj. Preteklo noč so vdrli neznan tatovi v trgovino tvrdke Ellermann & Wilson, ki se nahaja na trgu S. Giacomo št. 2. Iz trgovine so odnesli pisalni stroj, vreden 2500 lir. Lastnik je naznanil tatvno kvesturi.

Zaplenjeno pletivo. Večera popoldne so preiskali policijski agenti manufakturno trgovino Marije Predomann v ulici Barbacan št. 5. Pod noko polico so našli skritega 84 m okrvavljenega platna. Ker ni lastnika vedela povedati, od kod prihaja blago, so ji ga zaplenili, njo pa so aretirali.

Mali tatovski čevljar. Večera ponoči so odprli neznan tatovi s ponarejenimi ključki mlekarne Ane Constantineschi v ulici delli Lloyd št. 2. in odnesli za 2000 lir raznih slaščic.

Aretrira razgrajec. Sinoči je bil aretrira v kavarni "Reclame" 23letni Marijan Gorup, stanujoč v ulici della Sorgente št. 9. Omenjeni Gorup se je bil upel v kavarno s svojimi prijatelji ter začel zbirati po mizah in metati kozarce in krožnike, po tleh. Kavarniški natakar je zahteval od njega, naj mu plača povzročeno škodo. Ker ni Gorup hotel plačati, so telefonirali po orožnike, ki so odprli razgrajca v zapor.

Aretrira pijana žena. Večera popoldne so aretrirali orožniki noko Marcello Francovich, ker se je v pijanosti na javni ulici vedla skrajno neopodobno in na pohujljiv način.

Dopisi

Iz Volonke, dne 5. decembra: Predvečerašnjim, 3. t. m., je prišel k upravitelju tukajšnjega "Narodnega doma", neki poštni uradnik. Izvaldi je noko pismo iz žepa ter rekel: Vengo per ordine del mio capo a partecipar Le che il fazio dei combattenti di Trieste Le da l'ordine di far entro 24 ore levare dal Narodni dom le parole "Narodni dom". (Prihajam po nalogu svojega načelnika, da vam prijavim, da vam zveza bojevnikov v Trstu nalaga, da tekom 24 ur odstranite z Narodnega doma besede "Narodni dom"). Upravitelj ga je vprašal, kdo je dal "zvezi" to oblast, da izdaje take zapovedi, kako oblast da ima on, ter je upravitelj zahteval, naj mu da ta nalog pismeno. Oni — poštni uradnik, je rekel, da bo pism, ali na vsak način da je upravitelj obveščen. Ko je odposlancu faziu odšel, je šel upravitelj "Narodnega doma" k civilnemu komisariju, da mu priobči ta slučaj ter da zahteva zaščito. Civilni komisar je sprejel upravitelja nekako kisto ter je hotel, naj se prepriča kak nered a tem, da se poleg hrvaškega priredi tudi italijanski napli. Pozval je k sebi komisarija redarstva. Upravitelj ne ve, kak nalog je dal civilni komisar redarstvenemu komisariju, ker se je bil oddaljil.

Fascisti pa niso čakali niti 24 ur, ki so jih bili določili kot rok — menda vedoč, da se na tisti nalog ne bi bili odzvali — marveč je še istega večera okoli 10. ure deseterica udrila v Narodni dom, odprla vrata ene sobe s silo in od tam snela nipo. Naslednjega dne so v sprevidu, ko so šli mimo, kričali: eja, eja, eja! ter se amejali, gledajoč na prostor brez napla. Na večer so zopet imeli sprevid in so življali in povali pred Narodnim domom. Privatniki so prišli, da razobesijo zastave in so jim usiljavali sveče. Pri poznanih Hrvatih si niso upali skriti tja. Ali se tako menda pripravljajo — pred očmi oblasti, podrejenih rimski vladi — mirno sovražnje med obema narodoma?

To in ono

Strahna slika iz Nemčije. Dr. Drenn, ki je član odseka za boj proti spolnim boleznim v pruskem ministstvu, poroča, da je v Nemčiji 6 milijonov oseb spolno bolnih. V Brunaviku je bilo leta 1913.

— Da, in to je tvoja obljuba, da mi boš pisal? In jaz sem mislil, da si v Sabljarih, ali Boš veš kje, pak si še tu... Molči, pripovedoval mi boš pozneje vse!...

— Sedl, skoro prinese večerjo, pak se porazgovoriva na samem — a kam ti?

— Starec me je izpodrnilo, padel je, ali je že umrl, ko sem došel jaz — a, kak dež! Tudi prenočiti moram ter — klicat so me bili prišli še le popoldne. Sreča, da imam dober plašč in čevlje. A ti? Zakaj nisi šel tja?

— Pozneje, saj si rekel, da pozeja — je govoril Stanko vedno veselo — a hitro pride tudi Lakič z veterjo.

— Dobro. No, da ti povem.

Karko sem se začel in prestrašil nocoj pri mrtvecu... Prišel sem pred hčo: Kako je, je-li živ? — sem vprašal. — Ni, umrl je že predpoldne — so mi povedali sosedje. A ta stari nima nobenega svojca in priščinu bogat je. To je, otrok in bratov ni imel. Vstopil sem, da pogledam vsaj mrtvo truplo; šel sem v sobo ter uhl na postelji nekaj pokritega z mrtvaškim prtom. — Tu je — so mi rekli — ako ga želite videti. Odgnil sem prt ter se umaknil od strahu in začudenja. Pomislil Poleg njegove mrtve glave še ena stara siva glava gleda vame z zasmerjenim oči. A to je bila njegova žena. Legla je tik njega, obšla ga in mimo leži pod istim prtom. Kako me je prestrašila vrzja starica!

— Pa kako ne bi? Ali, zakaj so jo pustili?

— Tudi jaz sem jih vprašal... "Hotela je in hotela — so mi rekli — in pa da pravi, da do jutra gotovo umre, ker da ne more živeti brez svojega druge. Ali ni to čudno?"

v mestni bolnišnici kamaj 35 slučajev spolnih bolezni se pojne bolezni med mladino, za kliničnih se jartijo celo 14 letne osebe spolno bolne. V Turčiji je 70% prebivalstva spolno bolnega. To je strašna statistika, povzročena po vojni.

Stroge kazni za veržnike je postavila bavarska vlada. Veržniki in navjalki cen bodo kaznovani z zaporom od enega do petnajstih let in z globo od 100.000 do en milijon mark. Sodna oblast ima tudi pravico, da sme konfiscirati v posameznih slučajih celo premoženje veržnika.

Ženska mobilizacija v Rusiji. V sovjetski Rusiji je odredjena ženska mobilizacija. Mobilizirane ženske bodo prale porlo za vojake in to pod kontrollo posebnih organizacij.

Brat cesarice Elizabete umri. V Monakovem je umrl v starosti 90 let najstarejši član bivše bavarske kraljeve hiše, vojvoda Ludvik, ki je bil brat umorjene avstrijske cesarice Elizabete.

DAROV

Za CM podražnico v Sv. Ivanu. (Pomočoma izstalo). Za dratoni navrtanih: Korajzen fant na eni nogi 5 L, ker se je skrivaj v krompirju 2 L, ker ga je ovdala 1 L. Vrhovski manderjer 2 L, naš Mijot kje hodu tuod 2 L, ker je želel o polnoči dima 1 L. Pavla zato da ne bo 13, 1 L, da ne bo nje vjalo 5 L, zato kje Nini sočuren 95 vin. Taučer Aalojz 3 L. Lenardon Marij 2 L. Kosmina Albert 3 L. Kocjančič Anton 1 L. Denar hrani blagajnik. Darovali na Miklavževem večeru v sv. Ivanu sledet: N. N. 1 L, N. N. 1 L, N. N. 2 L, Rožica Medved 3 L, ga Dolhar 5 L, gđc. Lojzka Brana 3 L, g. Gradisar 5 L, g. Milan Negode 2 L, Ferdo Ferluga 2 L, N. N. 3 L, Pertot 3 L, N. N. 3 L, Ivan Kante 3 L, N. N. 2 L, Stanko Godina 2 L, N. N. 5 L, Franc Coter 1 L, Klun 5 L.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Tamburisko - dramsatičnemu društvu "Sveća" v Postojni. Vaš dopis, ki je napovedal uprizoritev za 8. dan t. m., nam je došel — večeraj jutraj, dne 9. torej dan po uprizoritvi.

Jugosloveni, zbirajte pridno za Tiskovni sklad "Edinosti"!

Borzna poročila.

Tečaj:

V Trstu, 9. decembra 1920.

Jadranska banka	450
Cosulich	486
Dalmatin	395
Gerolamich	1820
Libera Triestina	765
Lloyd	1970
Lussino	2180
Martinovich	337
Oceanica	458
Premuda	500
Tripcovich	550
Ampolea	630
Cement Dalmatin	410
Cement Spalato	406
Krka	600

Ta valuta na tržaškem trgu:

V Trstu, 9. decembra 1920.

Neprepacatene krone	6'50 — 8'—
avstrijsko-nemške krone	5'25 — 6'—
češkoslovenske krone	32'— 33'—
dinarji	77'— 78'—
leji	38'40 — 39'—
marko	39'— 40'—
dolarji	27'80 — 28'—
francoski franki	166'— 167'—
avcarski franki	435'— 440'—
angleški funti, papirnat	97'— 97'50
angleški funti, zlati	114'— 115'—
rublji	18'— 20'—
napoleoni	89'— 90'—

švicarski tečaj.

ZENEVA, 9. Lira 22'725, marka 8'70, avstr. krona 1'92, angl. funt 22'245, frank 37'95, dolar 6'4393.

MALI OGLASI

PRODA SE vsa fotografirna oprema: 1 Salon aparat 18x24 z finim Dalmater - objektivom, 2 mala aparata kompletna 13x10. Električna lampa za nočno fotografiranje (Binglampe) ter vse druge potrebščine. Naslov pove uprava. (677)

KROJACNICA Argust Štular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 395

KRONE plača vedno par cent. več nego vsak drugi kupec, edinole Alojz Pavh, trgovina Piazza Garibaldi št. 3, telef. 3-29 (prej trg Bariera). 610

LESICI KOŽUHI IZDELANI, črni, sivi in temno - ruvi ter sesalnik za šole, se prodajajo po nizki ceni. Ustrojenje, izdelovanje in barvanje kožu - hovin se izvršuje z jamstvom. TRGOVINA KO - ŽUHOVIN V VIA GATTERI 32, TRST. 624

ASBEST - FILTER ZA VINO iz bakra, pocinjen, sistem Seitz, znamka "Simplex" št. 1 — čisti na uro ca. 20 hl, v najboljšem stanu prod. Fr. Kavčić v št. Vidu pri Vipavi. Cena po dogo - voru. 651

KUPIJEM cunje ter jih plačam do 40 L q. in železo po ugodnih cenah. Piazza Belvedere št. 2. 652

KUPIJEM železo, lito železo, kovine in stroje. Miheučič, via S. Francesco 10. 654

ZABNICE, angleške ključavnice, ključ, vse v mi - zaraki in mehanično stroko spajajoče orodje, želbi, vijaki, železna zica, spojina za baker in cin. Zaloga telernine, ul. Fabio Filzi 17. 656

SAMOSTOJEN gospod išče večjo gospodinjio. Naslov pove uprava. 664

MLADENKA, večta stopejsja, ter slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v ogovoru in pisavi, išče primerne službe. Naslov pove upra - va. 666

ISCE SE pridno dekle za gostilno. Ul. S. Lazzaro št. 7. 667

UCENKA stara 14-15 let, poštenih staršev se sprejme v učenje v trgovino z mešanim blagom pri Francu Božiček, Sp. Idrija. 668

MODISTKA (prej ul. Alessandro Volta 2), nazna - va, da se je preselila v ul. Cologna št. 13, I. nad, ter se priporoča cenj. damam v mestu in okolici. 670

JAKOB PERHAUC — Trst
ulica delle Acque št. 6. — Telefon 2—86.
ZALOGA VINA, ŽGANJA in LIKERJEV (282)
POSEBNOST ŠUMEČA VINA in JAJČNI KONJAK

Pozor!
Kupujem srebrne krone po L. 2.15, gold